

Karta bezpečnostných údajov

[podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH)]

Dátum vydania	18. 9. 2008	Dátum rev. I		Dátum rev. II		Dátum rev. III	
---------------	-------------	--------------	--	---------------	--	----------------	--

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY (PRÍPRAVKU) A SPOLOČNOSTI (PODNIKU)

Chemický názov/Synonymá			
Obchodný názov	RATIMOR Fresh bait RATIMOR mäkká návnada		
Kód výrobku			
CAS		EINECS	
		ELINCS	
Použitie látky/prípravku	rodenticíd, antikoagulačná návnada (RB)		
Dovozca/Distribútor	UNICHEM AGRO CZ s. r. o.		
Ulica, č.	Ke Koulce 2		
PŠČ	150 00		
Obec/Mesto	Praha		
Štát	Česká republika		
Telefón	+420 72 45 65 724		
Fax	+420 25 73 26 556		
e-mail	unicem-agro-cz@volny.cz		
Výrobca	UNICHEM d.o.o.		
Ulica, č.	Sinja Gorica 2		
PŠČ	1360		
Obec/Mesto	Vrhnik		
Štát	Slovinsko		
Telefón	+386 (01) 75 58 150		
Fax	+386 (01) 75 58 155		
e-mail	unicem@unicem.si		
Núdzový telefón	Národné toxikologické informačné centrum +421 2 5477 4166		

2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

Klasifikácia	Prípravok podľa zákona č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a prípravkoch nie je klasifikovaný ako nebezpečný.
Nepriaznivé účinky na zdravie človeka	Nie sú známe nepriaznivé účinky na zdravie človeka za normálnych podmienok používania.
Nepriaznivé účinky na životné prostredie	Nie sú známe nepriaznivé účinky na životné prostredie za normálnych podmienok používania.
Ďalšie riziká	Obsahuje biocídy, ktoré treba používať bezpečne. Pred použitím pozorne prečítať označenie a informácie o výrobku.
Fyzikálno-chemické nebezpečenie	Žiadne; nie je výbušný, nemá oxidačné účinky.

3. ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

Prípravok obsahuje nasledovné nebezpečné zložky (inertná zložka do 100 %):

Zložka	CAS	EC	Symbole	R-vety	Koncentrácia
--------	-----	----	---------	--------	--------------

Bromadiolon (úplný názov v bode 16)	28772-56-7	249-205-9	T+, N	26/27/28-48/24/25-50/53	0,05 g/kg
Bitrex (úplný názov v bode 16)	3734-33-6	223-095-2	Xn	20/22-38-41-52/53	0,05 g/kg
2,6-di-terc-butyl-4-metyl - fenol	128-37-0	204-881-4	Xn	20/21/22-36/37/38-41	1g/kg

4. OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

Všeobecné pokyny	V prípade nehody alebo pociťovaní zdravotných problémov, okamžite vyhľadať lekársku pomoc a predložiť etiketu prípravku. Ak je postihnutý v bezvedomí nikdy nevyvolávať zvracanie ani nepodávať nič piť alebo jesť. Okamžite privolať lekársku pomoc.
Vdychovanie	Expozícia touto cestou nepravdepodobná.
Pokožka	Odstrániť kontaminovaný odev a obuv. Okamžite umyť postihnuté miesta pokožky vodou a mydlom. Dobre opláchnuť dostatočným množstvom vody. Vyhľadať lekársku pomoc.
Oči	Odstrániť kontaktné šošovky. Dôkladne vyplachovať pri otvorených viečkach tečúcou vodou aspoň 15 minút. Ak dráždenie pretrváva, vyhľadať pomoc očného lekára.
Požitie	Vypláchnuť ústa vodou. Nevyvolávať vracanie, nepodávať nič piť ani jesť. Okamžite privolať lekársku pomoc. Dovtedy udržiavať postihnutého v pokoji.
Osobitné prostriedky	Oznámenie pre lekára: Bromadiolon je nepriamy antikoagulant. Protilátkou (liekom) naň sú Phytomenadione a vitamín K ₁ . Zistiť prothrombinové časy, avšak nie skôr ako 18 h po strávení. Ak sú zvýšené, podávať vitamín K ₁ dovtedy, kým sa prothrombinový čas nedostane do normálnych hodnôt. Pokračovať v stanovení prothrombinového času po dvoch týždňoch od využívania protilátky (lieku) a znovu začať liečenie, ak sa vyskytnú zvýšené hodnoty tohto času.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

Vhodné hasiace prostriedky	Oxid uhličitý (CO ₂), pena odolná voči alkoholu, suchý prášok, vodný spray, vodná hmla alebo pena.
Nevhodné hasiace prostriedky	Plný prúd vody z hasiacej hadice (môže rozšíriť oheň).
Osobitné nebezpečenstvo	V prípade požiaru prípravok uvoľňuje jedovaté a dráždivé dymy.
Špeciálne ochranné prostriedky	Ochranný odev, dýchacie zariadenie nezávislé od okolia.
Ďalšie údaje	Prípravok nie je horľavý. Nevdychovať dymy. Ohrozené nádoby chladiť vodnou sprchou. Kontaminovanú požiarňu vodu zbierať oddelene, nesmie sa dostať do kanalizácie. Zvyšky po požiari a kontaminovaná požiarňová voda musia byť likvidované v zmysle príslušných predpisov.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

Osobné preventívne opatrenia	Použiť vhodné prostriedky osobnej ochrany (pozri bod 8). Zabrániť prístupu nechránených osôb. Zabezpečiť dostatočné vetranie priestorov.
Environmentálne preventívne opatrenia	Zabrániť úniku do kanalizácie, vodných zdrojov a pôdy. Rozliaty prípravok zachytiť absorpčným materiálom a uložiť do vhodných nádob na likvidáciu.
Spôsob čistenia	Umyť zasiahnutú plochu vodou a čistiacim prostriedkom.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

Manipulácia	Dodržiavať platné zásady osobnej pracovnej hygieny pri práci s chemikáliami; nejesť, nepiť a nefajčiť pri práci. Po skončení práce umyť ruky a exponované časti tela mydlom a vodou.
Skladovanie	Uskladňovať v originálnych obaloch v chlade a suchu, oddelene od potravín, nápojov a krmív. Uchovávať mimo dosahu detí.

Osobitné použitia	Prípravok je určený na zníženie nežiadúcej populácie potkanov a myší.
--------------------------	---

8. KONTROLY EXPOZÍCIE/OSOBNÁ OCHRANA

Medzné hodnoty expozície	Prípravok neobsahuje žiadnu látku, pre ktorú sú stanovené najvyššie prípustné expozičné limity.
Kontrola expozície na pracovisku	Vetranie pracovných priestorov.
Osobné ochranné pomôcky	Ochrana dýchacích orgánov: nie je potrebná Ochrana očí: nie je potrebná Ochrana rúk: vhodné ochranné rukavice Ochrana tela: ochranný pracovný odev a obuv
Kontrola environmentálnej expozície	Zabrániť úniku do verejnej kanalizácie, pôdy a vodných zdrojov.

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

Fyzikálny stav	pevná látka - mäkká hmota ako koláče
Farba	červená
Zápach	špecifický - podľa arómy
pH	neaplikovateľné
Teplota varu/destilačný rozsah [°C]	neaplikovateľná
Teplota topenia/rozsah teploty topenia [°C]	-
Teplota vzplanutia [°C]	-
Horľavosť	žiadna
Teplota samovznietenia [°C]	žiadna
Dolná medza výbušnosti	žiadna
Horná medza výbušnosti	žiadna
Oxidačné vlastnosti	žiadne
Tlak pár [Pa]	2×10^{-6} (20 °C - bromadiolon)
Hustota [g.cm⁻³]	0,8
Rozpustnosť vo vode [g.l⁻¹]	prakticky nerozpustný - (19 mg/l pri 20 °C - bromadiolon)
Rozpustnosť v rozpúšťadlách [g.l⁻¹]	-
Rozdeľovací koeficient n-oktanol/voda	7,3 (bromadiolon)
Viskozita	-
Hustota pár	-
Rýchlosť odparovania	-
Ďalšie informácie	-

10. STABILITA A REAKTIVITA

Podmienky, pri ktorých je výrobok stabilný	Za bežných podmienok je prípravok stabilný.
Podmienky, ktorých vzniku je treba zabrániť	Vysoká teplota.
Materiály, ktorým je potrebné sa vyhnúť	Silné oxidačné činidlá.

Nebezpečné produkty rozkladu	Horením alebo tepelným rozkladom vznikajú jedovaté a dráždivé plyny.
-------------------------------------	--

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Akútna orálna toxicita - LD₅₀	bromadiolon: LD ₅₀ (potkan) = 1,1 mg/kg (WHO) LD ₅₀ (potkan) = 18 000 mg/kg (pre návnadu) LD ₅₀ (myš) = 1,3 mg/kg
Akútna dermálna toxicita - LD₅₀	bromadiolon: LD ₅₀ (potkan) = 2,1 mg/kg
Akútna inhalačná toxicita - LC₅₀	bromadiolon: LC ₅₀ (potkan, 4 h) = (5,0 - 19,3) mg/m ³
Chronická toxicita	-
Žieravé vlastnosti	-
Dráždivosť	Žiadne dráždivé účinky na pokožku, mierne dráždivý na oči (králik)
Senzibilizujúce vlastnosti	Nie sú známe.
Mutagenita	-
Reprodukčná toxicita	-
Karcinogenita	-
-	-

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Ekotoxicita	Pre účinnú látku: - akútna toxicita rýb (96 h, rôzne druhy): LC ₅₀ = (1,4 - 3,5) mg/l - akútna toxicita vtákov (48 h, prepelička japonská): LC ₅₀ = 0,264 mg/l
Mobilita	K _{OC} = 528; klasifikovaný ako imobilný (Technická správa č. 14/07/1997 Chemservice)
Stálosť a odbúrateľnosť	DT ₅₀ (pôda) = (1,8 - 7,4) dní
Bioakumulačný potenciál	log Pow = 3,5 (Štúdia CH-14/96-B Chemservice)
Výsledky posúdenia PBT	údaje nie sú k dispozícii
Iné nepriaznivé účinky	Keďže prípravok obsahuje 50 mg/kg (ppm) bromadiolonu, nie je pravdepodobné riziko ohrozenia vodných organizmov. Nevypúšťať do kanalizácie, vodných tokov a spodných vôd.

13. OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

Prípravok nesmie byť likvidovaný spoločne s domovým odpadom. Zabrániť preniknutiu do kanalizácie. Odpad likvidovať v súlade so zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch. Uvedené kódy odpadu sú odporúčané na základe použitia podľa daného účelu tohto prípravku. Na základe špeciálneho použitia a daností pri likvidácii u užívateľa sa môžu prideliť podľa konkrétnych podmienok aj iné kódy odpadu.

07 04 Odpady z VSDP organických výrobkov na ochranu rastlín, prostriedkov na ochranu dreva a iných biocídov

07 04 13 tuhé odpady obsahujúce nebezpečné látky, kategória odpadu "N"

Nevyčistené obaly likvidovať v súlade so zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch. Na recykláciu odovzdávať len obaly zbavené zvyškov prípravku. Kód odpadu obalov:

15 01 10 zmiešané obaly, kategória odpadu "O"

14. INFORMÁCIE O DOPRAVE

ADR/RID	-
IMDG	-
ICAO/IATA	-
Poznámka	Nie je nebezpečný v zmysle prepravných predpisov.

15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE

Hodnotenie chemickej bezpečnosti	Nebolo vykonané
Klasifikácia	Klasifikácia bola vykonaná podľa zákona č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení neskorších predpisov.

Označenie

--	--	--

R:	
S:	(2)-13-36/37-46-61

S(2) Uchovávať mimo dosahu detí
S13 Uchovávať mimo dosahu potravín, nápojov a krmív pre zvieratá
S36/37 Noste vhodný ochranný odev a rukavice
S46 V prípade požitia, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie
S61 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia. Oboznámte sa so špeciálnymi inštrukciami, kartou bezpečnostných údajov

Obsahuje biocídne účinnú látku:

bromadiolon, EC: 249-205-9

bitrex, EC: 223-095-2

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Úplný názov zložiek z bodu 3:

Bromadiolon - IUPAC: 3-[3-(4'-bromobiphenyl)-4-yl]-3-hydroxy-1-phenylpropyl]-4-hydroxycoumarin

CA: 3-[3-(4'-bróm[1,1'-bifenyl]-4-yl)-1-fenyl-3-hydroxypropyl]-4-hydroxybenzopyrán-2-ón

ISO: Bromadiolon

Bitrex - IUPAC: N-[2-[(2,6-dimethylphenyl)amino]-2-oxoethyl]-N,N-diethylbenzenemethanaminium benzoate

CA: denatónium-benzoát

ISO: Bitrex

Pri vypracovávaní karty bezpečnostných údajov boli použité nasledovné zákony, nariadenia a vyhlášky:

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH)

Zákon č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení neskorších predpisov

Výnos MH SR č. 2/2002, 2/2005, 1/2006, 3/2007 a jeho prílohy na vykonanie zákona č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch

Vyhláška MH SR č. 515/2001 Z. z. o podrobnostiach obsahu karty bezpečnostných údajov

Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch

Zákon č. 217/2003 Z. z. o podmienkach uvedenia biocídnych výrobkov na trh v znení neskorších predpisov

Medzinárodná cestná doprava nebezpečného tovaru ADR

Medzinárodná železničná doprava nebezpečného tovaru RID

Medzinárodná námorná doprava nebezpečného tovaru IMDG

Medzinárodná letecká doprava nebezpečného tovaru ICAO/IATA

Nariadenie vlády SR č. 355/2006 Z. z. a č. 300/2007 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou s chemickým faktorom pri práci

Nariadenie vlády SR č. 356/2006 Z. z. a č. 301/2007 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou s karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci

Vyhláška MV SR č. 96/2004 Z. z. o protipožiarnej bezpečnosti

Znenie R-viet z časti 3:

R20/21/22 Škodlivý pri vdýchnutí, pri kontakte s pokožkou a po požití

R20/22 Škodlivý pri vdýchnutí a po požití

R26/27/28 Veľmi jedovatý pri vdýchnutí, pri kontakte s pokožkou a po požití

R36/37/38 Dráždi oči, dýchacie cesty a pokožku

R36/38 Dráždi oči a pokožku

R38 Dráždi pokožku

R41 Riziko vážneho poškodenia očí

R48/24/25 Jedovatý, nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou pri kontakte s pokožkou a po požití

R50/53 Veľmi jedovatý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia

R52/53 Škodlivý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia

Školenie: Pracovníci musia byť preškolení, že sa majú vyvarovať priamemu styku pokožky s návnadou.

Informácie boli vypracované na základe dostupných informácií a znalostí o prípravku v dobe vydania karty bezpečnostných údajov. Údaje sa vzťahujú na konkrétny prípravok a nemusia platiť pri jeho zmiešaní s inými chemickými látkami. Prípravok by nemal byť použitý na žiadny iný účel, než na ktorý je určený (pozri bod 1)